

Старченко Ольга,
студентка 4 курсу
гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **Д.В.Каменський**, доц. (БДПУ)

ПРОБЛЕМИ ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТИТУТУ ПРИМИРЕННЯ ВИННОГО З ПОТЕРПІЛИМ

Медіація між потерпілими та правопорушниками є найпоширенішою формою відновного правосуддя у Європі, але на практиці виявляються певні прогалини у законодавстві.

Питання медіації винного з потерпілим, досліджувались у роботах таких фахівців кримінального права, як: І.Г.Іванова, В.М.Тертишника, Ю.В.Бауліна, Ж.В.Мандриченко, і багатьох інших науковців.

Метою статті є визначення проблеми застосування інституту медіації на практиці та запропонування шляхів її вирішення.

Методи дослідження. Під час роботи були використані наступні методи: аналіз, порівняння, узагальнення тощо.

На практиці виникають труднощі коли злочин, передбачений ч. 1 ст. 286 КК України (порушення правил безпеки дорожнього руху) хоча і є необережним злочином невеликої тяжкості, однак при правозастосуванні ст. 46 КК України щодо примирення потерпілого з винним, який обвинувачується у скоєнні дорожньо-транспортної пригоди, внаслідок якої потерпілий отримав тілесні ушкодження середнього ступеню тяжкості, в наслідок чого виникають певні ускладнення, які в деяких випадках унеможливають процес примирення винного з потерпілим.

Пов'язано це із тим, що складається замкнуте коло коли відповідальність власників транспортних засобів застрахована, але страхове відшкодування потерпілому в кримінальному провадженні неможливо без ухвали суду про примирення винного з потерпілим, а в свою чергу винесення судом ухвали про примирення винного з потерпілим неможливо без відшкодування збитків у повному обсязі винним потерпілому.

Так згідно п. 36.1 ст. 36 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» страховик приймає вмотивоване рішення про здійснення страхового відшкодування або про відмову у здійсненні страхового відшкодування. Рішення про здійснення страхового відшкодування приймається у зв'язку з визнанням майнових вимог заявника або на підставі рішення суду, у разі якщо спір про здійснення страхового відшкодування розглядався в судовому порядку. Якщо розмір заподіяної шкоди перевищує страхову суму, розмір страхової виплати за таку шкоду обмежується зазначеною страховою сумою.

Часто винний згоден відшкодувати збитки, але іноді виникає спір щодо розміру заподіяних збитків, тим більше інколи відшкодування здійснюється страховиком не у тому розмірі, на який розраховували потерпілий чи винний у ДТП і в багатьох випадках спір виникає і між винним у скоєнні ДТП та страховиком. Крім того деколи сума заподіяних збитків перевищує суму страхового відшкодування, але винний не в змозі

сплатити суму збитків одразу, а може це зробити частинами на протязі якогось часу.

Основна складність полягає в тому, що у випадку ДТП заподіяні збитки складаються не тільки із шкоди заподіяної здоров'ю потерпілого (як наприклад у випадку заподіяння шкоди у результаті скоєння злочину передбаченого ч. 1 ст. 122 КК України), а зростає у рази у зв'язку із пошкодженням автотранспорту, постраждалого у ДТП. Враховуючи дуже низький рівень доходів громадян України мало хто із винних у скоєнні ДТП може повністю відшкодувати заподіяні збитки за власний рахунок, тим більше не буде цього робити адже відповідальність застрахована.

Невирішені питання відшкодування збитків виникнуть і в тому випадку, коли потерпілий не проти примирення з винним у скоєнні ДТП, але він, наприклад ще не завершив курс лікування і не знає остаточної суми, яка покриє витрати на лікування тощо, адже зайве в теперішній час люди просто не в змозі платити. Чи може він на час розгляду справи в суді заявити по примирення ті про те, що збитки, заподіяні ДТП, на час розгляду справи йому відшкодовані в повному обсязі, а в подальшому вимагати від винного відшкодування витрат, які відбулися вже після розгляду справи в суді і винесення ухвали про звільнення винного від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням з потерпілим.

На наш погляд у ст. 46 КК України слід внести зміни та викласти її у такій редакції: «особа, яка вперше вчинила злочин невеликої тяжкості або необережний злочин середньої тяжкості, крім корупційних злочинів, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо вона примирилася з потерпілим, визнала розмір заподіяної шкоди, відшкодувала завдані нею збитки чи визначила строк та порядок відшкодування завданих нею збитків або усунула заподіяну шкоду», або в будь-якій іншій редакції, яка б дозволила винному у скоєнні злочину та потерпілому на власний розсуд визначити умови примирення та порядок відшкодування заподіяної ДТП шкоди.

Вважаємо, що формально в теперішній час для застосування ст. 46 КК України для звільнення від кримінальної відповідальності винної особи у зв'язку з примиренням необхідне таке відшкодування збитків, на якому наполягає потерпілий і позиція потерпілого повинна бути визначальною в такому випадку. Такої ж думки дотримується в своїй роботі і В.М. Тертишник, який зазначає, що принцип пріоритетності інтересів потерпілого над інтересами державних органів, котрий відроджується в національному законодавстві України, як ніколи відповідає ідеям гуманізму.

Отже, доречно було б дозволити самому потерпілому і винному визначати умови і порядок відшкодування збитків, та встановити нормативні запобіжники, які б змусили винного в повному обсязі відшкодувати заподіяні збитки визначені угодою про примирення, а потерпілого змусили діяти відповідно до домовленості та не вимагати зайвого.

ЛІТЕРАТУРА

1.Іванов А.Г. Примирення винного з потерпілим: проблеми практики Судебно-юридическая газета: БЛОГ / 2016 / Режим доступу: <http://sud.ua/ru/news/blog/94931-primirenyu-vinnogo-z-poterplim-na-pdstavst-46-kk-ukrani>

2.Тертышник В.М. Компромисс в уголовном процессе. // Весы Фемиды.-2001.-№4 С 29-33

Тохтамиш М.І.,
студентка 4 курсу
гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **Королевська Ю.Ю.** ст. викладач (БДПУ)

**«ЗВІРИНИЙ СТИЛЬ» В УЖИТКОВОМУ ТА ЮВЕЛІРНОМУ
МИСТЕЦТВІ СКІФІВ**

Актуальність теми. Протягом тисячоліть народи створювали на території України певні культурні традиції, які стали підґрунтям для української культури. Саме тому вивчення історії України починають з характеристики населення, яке проживало на цій території у найдавніші часи.

Ступінь дослідженості теми. На сьогодні вчені мають декілька теорій, які визначають центри походження звіриного стилю. До першої групи ми можемо віднести дослідження, які доводять, що звіриний стиль Причорномор'я сходить до іонійського, а з Причорномор'я потрапляє в Сибір (Б. Фармаковський, А. Фуртвенглер, С. Прушевський). Друга група – про проникнення звіриного стилю в Сибір з Причорномор'я шляхом торгівлі та розповсюдження кочових форм побуту (А. Мелюкова, Б. Граков). Третя група – звіриний стиль, навпаки, потрапляє з Сибіру в Причорномор'я (Е. Міннз).

Метою дослідження є висвітлення походження та формування «звіриного стилю» на території давньої України, його історичне значення в розвитку ужиткового та ювелірного мистецтва

Сутність дослідження. Для скіфського звіриного стилю характерні тонке спостереження природи, реалістична передача форм тварин та їх рухів, динамічні композиції, що змальовують боротьбу звірів. Найбільш поширеними є зображення хижих звірів і птахів, трав'янистих тварин, а також фантастичних істот, здебільшого грифонів. Прийоми зображення були різними: гравіювання по металу і лиття, різьблення по дереву і кісті, аплікації зі шкіри.

Характерні особливості скіфського «звіриного» стилю:

- відокремлення однієї частини тіла, її збільшення;
- у скіфів було популярним зображувати не цілу тварину або птаха, а їх частини – голову лося, грифона, оленя, кігті хижого птаха та ін.;
- зображення скіфських звірів відрізняються від інших способом зображення тіла тварини і окремих його частин: дзьоби хижих птахів, голова хижака, роги оленя складені немовби з окремих площин, які кутами сходяться один з одним; створюється картина гри світла і тіні на плоских